

Kako se krši zakon

- ima li pomaka nabolje u odnosu na Nacionalno izvješće o provedbi Aarhuške konvencije iz prosinca 2013.

Lana Ofak

Seminar "Kako koristiti Aarhušku konvenciju za zaštitu prostora i prirode"
Pula, 2. – 3. lipnja 2016.

Seminar se provodi se u okviru projekta "Povećanje transparentnosti u upravljanju prostornim i vodnim resursima – INTRA WASP" koji financira EU a sufinancira Ured za udruge Vlade RH.

Kakvo imamo mišljenje o upravi u Hrvatskoj (državnoj, županijskoj, lokalnoj)?

NEZAKONITOSTI PRI DODJELI POTPORA

Poljoprivrednici: Ne radujemo se kazni EK, ali neka se konačno netko opameti

SMIBOL BIROKRACIJE

Hrvatska na pragu 21. stoljeća, a birokracija na rubu suza jer pečat odlazi u povijest

04.05.2016 22:39 Mojmira Pastorčić

| 21. STOLJEĆE

DRŽAVNA UPRAVA OTKRIVA INTERNET!
Shvatili da ne moraju baš sve slati poštom, dopisivat će se emailom i uštedjeti desetke milijuna kuna!

AUTOR: Jutarnji.hr OBJAVLJENO: 16.03.2016. u 23:14

Pomak br. 1 – ustroj i rad Ureda Povjerenika za informiranje kao novog neovisnog tijela za zaštitu prava na pristup informacijama

Hrvoje Šimičević

14.11.2014. 11:13

Ljudska prava

Ispiši

Foto: Hrvoje Šimičević

Povjerenica za informiranje Anamarija Musa:
Trenutno nas u uredu ima petero, a prema zakonu trebali bismo pratiti i nadzirati rad gotovo šest tisuća tijela javne vlasti.
Nemamo osnove za rad poput službenog automobila ili mobitela, pa na vlastiti trošak obavljamo dio službenih dužnosti.

Vrdoljak protiv prava na informiranje

👤 T. G.

20.12.2015. 15:19

閱 Planet Zemlja

Ispiši

MINGO je podnio sudsku tužbu protiv rješanja povjerenice za informiranje zbog Spectruma.

| PRISILIO GA SUD

AFERA ZAGREBTOWER Zmajlović objavio cijeli ugovor o najmu na web stranici Ministarstva

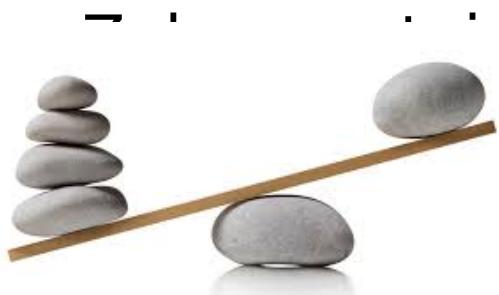
Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama 2015.

- Na svim razinama i u svim skupinama tijela uočene su nepravilnosti u postupanju sa zahtjevima građana:
  - na svakih 10 zakonitih rješenja dolazi 17,2 nezakonita rješenja
  - osobito je zabrinjavajuće ignoriranje zahtjeva - dvije trećine žalbi upućuje se upravo iz tog razloga
- Značajnija odstupanja od zadovoljavajuće razine provedbe Zakona uočena su osobito na razini:
  - lokalne i područne (regionalne) samouprave,
  - dijela pravnih osoba s javnim ovlastima te
  - trgovačkih društava u većinskom javnom vlasništvu

Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama 2015.

Kod većine nadziranih tijela uočeni su sljedeći problemi u provedbi Zakona (ZPPI-a):

1. odbijanje zahtjeva neupravnim aktima (dopisima), umjesto donošenjem rješenja
2. neprovodenje testa razmjernosti i javnog interesa
3. većina tijela javne vlasti u svojim općim aktima protiv propisuju što profesionalno osti podataka u tom ili

Što Ured Povjerenika za informiranje planira:

- Izrada Baze znanja, odnosno pretraživača odluka i mišljenja Povjerenika i odluka Visokog upravnog suda
- otvaranje Youtube kanala Povjerenika te izrada i objava edukativnih filmova:
  - o primjeni Zakona o pravu na pristup informacijama za službenike za informiranje
  - o ostvarivanju prava na pristup informacijama za udruge i medije

Tijela javne vlasti u praksi ne primjenjuju Aarhušku konvenciju niti Zakon o zaštiti okoliša već samo ZPPI

Članak 2. točka 2. Aarhuške konvencije:

»informacija o okolišu« označava svaku informaciju, u pisanom, vizualnom, slušnom, električnom ili bilo kojem drugom materijalnom obliku **U svezi sa:**

(a) stanjem sastavnica okoliša, kao što su zrak i atmosfera, voda, tlo, zemlja, krajolaz i prirodni lokaliteti, biološka raznolikost i njezini sastavni dijelovi, uključujući genetski izmijenjene organizme, te uzajamno djelovanje ovih sastavnica,

(b) čimbenicima kao što su tvari, energija, buka i zračenje te **djelatnosti** ili mjere, uključujući **upravne mjere**, sporazumi, politika, zakonodavstvo, planovi i programi iz područja zaštite okoliša koji utječu ili bi mogli utjecati na sastavnice okoliša navedene u okviru gornjega podstavka (a) i analizom isplativosti i drugim gospodarskim analizama i **prepostavkama** koje se rabe u odlučivanju o okolišu,

(c) stanjem ljudskoga zdravlja i sigurnosti, uvjeta ljudskoga života, kulturnih lokaliteta i izgrađenih objekata, u onoj mjeri koliko na njih utječe ili bi moglo utjecati stanje sastavnica okoliša, ili, kroz te sastavnice, čimbenici, djelatnosti ili mjere navedene u podstavku (b) ovoga stavka,

Članak 18. stavak 5. ZPPI:

Ne smatra se zahtjevom za pristup informacijama:

- traženje uvida u cijelokupni spis predmeta,
- traženje objašnjenja ili uputa vezanih uz ostvarivanje nekog prava ili izvršavanje obveze,
- izrade analize ili tumačenja nekog propisa,
- stvaranje nove informacije.

Primjer iz prakse

- Udruga od Ministarstva za zaštitu okoliša i prirode izričito traži pristup informaciji o okolišu temeljem:
  - Aarhuške konvencije, Direktive o javnom pristupu informacijama o okolišu i Zakona o zaštiti okoliša
  - Radi se informaciji koja potпадa pod:
    - „upravne mjere koje utječu ili bi mogle utjecati na sastavnice okoliša“
    - „prepostavke koje se rabe u odlučivanju o okolišu“
- 13. dan od podnošenja zahtjeva Udruga dobiva odgovor da se tumačenje nekog propisa ne smatra zahtjevom.

Primjer iz prakse - nastavak

- Sukladno članku 77. Zakona o sustavu državne uprave stranka koja postavi upit prema tijelu državne uprave treba dobiti odgovoriti
- „Upit“ Udruge proslijeden je Sektoru za procjenu utjecaja na okoliš i industrijsko onečišćenje
- Tek 34. dan od podnošenja zahtjeva udruga dobiva pristup aktu koji je tražila
- Ministarstvo u svom odgovoru i dalje napominje da se zahtjev Udruge ne smatra zahtjevom za pristup informacijama temeljem ZPPI-a
- U odgovoru nema ni spomena Aarhuške konvencije, Direktive niti Zakona o zaštiti okoliša – njihovo postojanje Ministarstvo ignorira

Pomak br. 2 - Jačanje mehanizama za pružanje informacija javnosti iz pojedinih sektora okoliša i prirode putem Interneta

CORINE LAND COVER

CORINE Land Cover Hrvatska predstavlja digitalnu bazu podataka o stanju i promjenama zemljinskog pokrova i namjeni korištenja zemlje Republike Hrvatske za razdoblje 1980.-2012.

[» OTVARANJE PREGLEDNIKA](#)

SLOJEVI VISOKE REZOLUCIJE (HR SLOJEVI)

Visoči rezolucijski slojevi predstavljaju bazu podataka o stanju zemljinskog pokrova Republike Hrvatske za pet kategorija: Izgrađene površine, Šumarske površine, Poljoprivredne površine, Močvarne površine i Vodne površine.

[» OTVARANJE PREGLEDNIKA](#)

MOTRENJE TLA

Baza predloženih postaja i točaka trajnog motrenja tla Hrvatske.

[» OTVARANJE PREGLEDNIKA](#)

MINERALNE SIROVINE

Eksplotacija i istraživačka polja mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj.

[» OTVARANJE PREGLEDNIKA](#)

STRATEŠKE KARTE BUKE

Baza podataka koja prikazuje nivo buke u nezajedinčenim područjima koje stvara promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski) i industrija.

[» OTVARANJE PREGLEDNIKA](#)

Povreda čl. 6. st. 6. Aarhuške konvencije: nije osiguran pristup svim informacijama važnim za odlučivanje

<http://www.mzoip.hr/hr/okolis/procjene-utjecaja-na-okolis.html>

- + Procjena utjecaja zahvata na okoliš (PUO)
- + PUO postupci 2016.
- + PUO postupci 2015.
- + PUO postupci 2014.
- + PUO postupci 2013.
- + PUO postupci 2012.
- + Izdavanje upute o sadržaju studije
- + Ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (OPUO) osnovne informacije
- + OPUO postupci 2016.
- + OPUO postupci 2015.
- + OPUO postupci 2014.
- + OPUO postupci 2013.

- Na web stranici ponekad se objavljuju studije za koje je Povjerenstvo utvrdilo da su manjkave
  - Dopune studija ne objavljuju se
  - Ne objavljuju se ni mišljenja različitih tijela koja su dana u postupku
  - Bez izravnog uvida u cjelokupni spis zainteresirana javnost nedovoljno je informirana

Pomak br. 3 – Pokretanje portala "e-Savjetovanja" krajem travnja 2015.

 e-Savjetovanja

SAVJETOVANJA UPUTE ISTRAŽIVANJA INFORMIRANJA [Prijavi se](#)

Savjetovanja

Filtriraj po stanju: Svi

Filtriranje po instituciji: Svi

Filtriraj savjetovanja koja sadrže riječi:

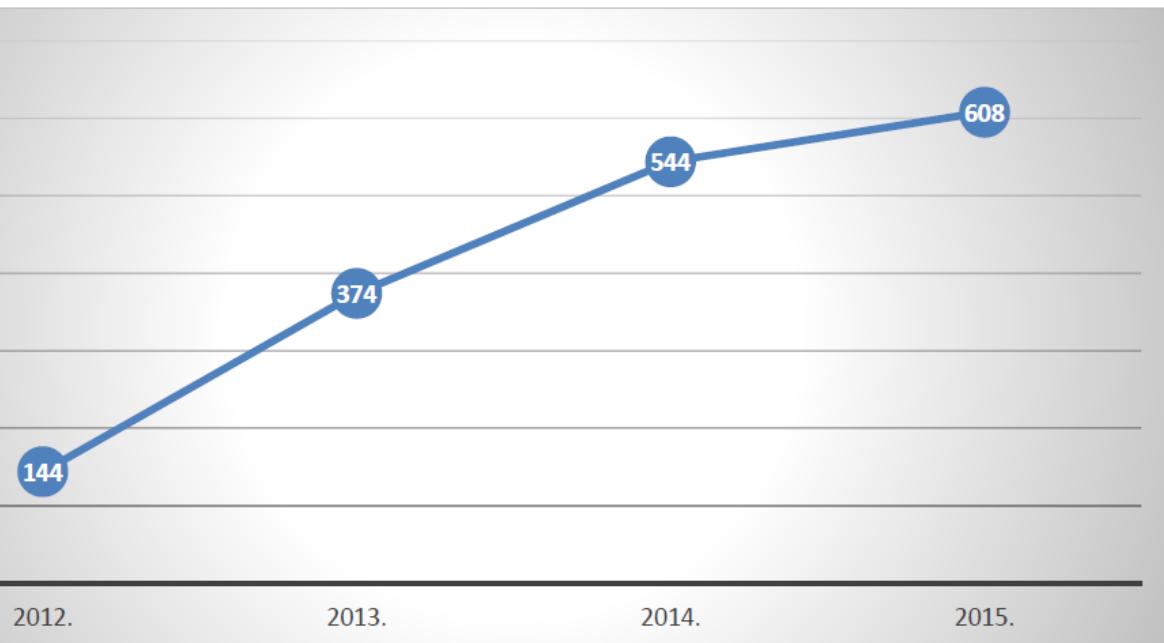
Otvoreno na dan

[Filtriraj](#) [Očisti filtere](#)

■ Savjetovanja u kojima ste sudjelovali

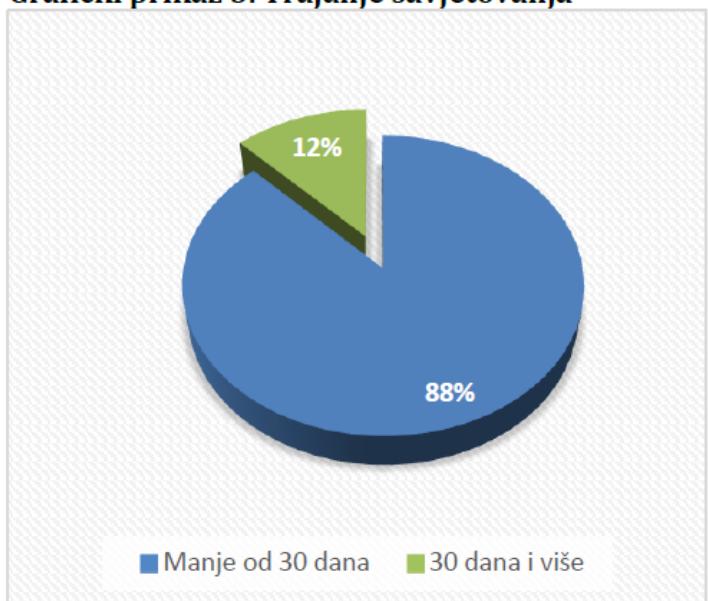
Institucija	Naslov	Izvješća	Datum otvaranja	Datum zatvaranja	Očekivana objava izvješća	Stanje	Dokumenti	Savjetovanje
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	Javno savjetovanje o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima		18.05.2016.	18.06.2016.	18.07.2016.	Otvoren		Pogledaj
Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga	Savjetovanje o nacrtu Pravilnika o izmjenama Pravilnika o financijskim i dodatnim izvještajima te kontnom planu faktoring društava		18.05.2016.	17.06.2016.	16.07.2016.	Otvoren		Pogledaj
Ministarstvo pravosuđa	Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvlašenju i određivanju naknade		18.05.2016.	17.06.2016.	30.06.2016.	Otvoren		Pogledaj

Grafički prikaz 1. Porast broja provedenih savjetovanja sa zainteresiranim javnošću od 2012. do 2015. godine

Izvor: Izvješće o provedbi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2015. godini

Grafički prikaz 5. Trajanje savjetovanja

Povjerenik za informiranje: Analitičko izvješće o praćenju provedbe ZPPI-a za 2014. godinu

- Stopa provedbe savjetovanja za uredbe je 20%, a za ostale vrste akata 13%.
- To ukazuje na nisku stopu provedbe savjetovanja prilikom donošenja podzakonskih propisa
- E-savjetovanje otvara mogućnost kvalitetnije provedbe zakonske obaveze
- I dalje ostaje problem što tijela javne vlasti ne poznaju svoje obaveze iz Zakona o pravu na pristup informacijama

Pomak br. 4 – članstvo Hrvatske u Europskoj uniji donijelo nove mehanizme zaštite okoliša

VAŠ GLAS - ZDRAVKO BELUŠIĆ

Objava: 22.1.2015 | 23:12

Ravni kotari imaju i brdo – otrovnog otpada

Šef Eko udruge Ravni kotari pomoć za problem otpada od sanacije šibenskoga TEF-a potražio izvan RH. Najavljuje i prosvjed zbog gradnje centra za gospodarenje otpadom

[Pošalji](#) [Sviđa mi se](#) [Podijeli](#) [Dijeli](#) [Tweetaj](#)

952 PREGLEDA

Foto: Dino Stanić/PIXSELL

Više od 200 tisuća tona opasnog otpada istovareno je u neposrednoj blizini kuća i najplodonosnijih polja Ravnih kotara

Foto: Melita Vrsaljko

Istraga
Europske
komisije
pokrenuta
sredinom 2015.

Pomak br. 4 – članstvo Hrvatske u Europskoj uniji donijelo izravnu primjenu prava Europske unije

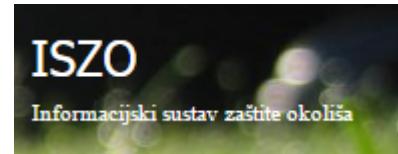
Članak 145. Ustava RH

- Hrvatski sudovi štite subjektivna prava utemeljena na pravnoj stečevini Europske unije.
- Državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima izravno primjenjuju pravo Europske unije.

Neznanje lokalnih i državnih službenika u vezi primjene prava Europske unije

Ovo prvostupansko tijelo nije nadležno za tumačenje propisa, a pogotovo njihovu usklađenost s EU Direktivama - citat iz odgovora na žalbu službenice jedne županije

Sud Europske unije – predmet 103/88 Fratelli Constanzo: Sva tijela uprave, a ne samo središnje uprave, dužna su primjenjivati Direktive

Podnesite zahtjev Zahtjevi Tjela javne vlasti Pomoć

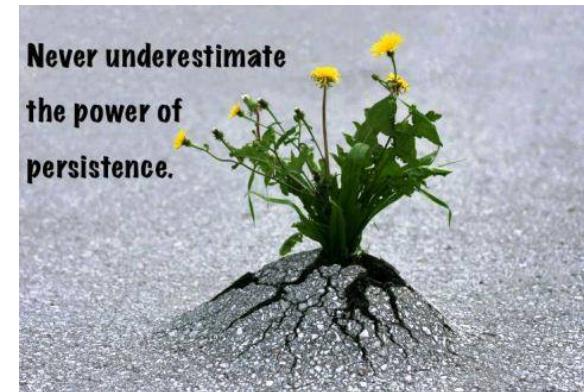

Podnošenje pritužbe

Kako podnijeti pritužbu Europskoj komisiji?

Upotrijebite standardni obrazac za pritužbe koji će nam omogućiti lakše razumijevanje vašeg problema. Obrazac možete ispuniti na bilo kojem službenom jeziku EU-a. Važno je uključiti sljedeće pojedinosti:

- točno opišite kako su po vašem mišljenju nacionalna tijela prekršila pravo Unije i koji je propis Unije po vašem mišljenju prekršen
- navedite pojedinosti o svim mjerama koje ste već poduzeli kako biste ostvarili pravnu zaštitu.

e-SAVJETOVANJA
[UKLJUČITE SE](#)

Zahvaljujem na pažnji!

lana.ofak@pravo.hr